

ศิลปะอียิปต์ (Aegean Art)

ภูมิภาคและพื้นที่สำคัญ

ศิลปะอียิปต์หมายถึงงานศิลปกรรมที่พบในหมู่เกาะทะเลอียิปต์ โดยเฉพาะ เกาะครีต (Crete), เกาะไมซีนี (Mycenae), เกาะธีรา (Thera หรือซานโตรินี) และ หมู่เกาะไซคลาดิก (Cycladic Islands) ศิลปกรรมในภูมิภาคนี้แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มหลักคือ

1. ศิลปะครีต หรือ ไมโนอัน (Minoan Art) – ราว 2,800–1,200 ปีก่อนคริสตกาล
2. ศิลปะไมซีนี (Mycenaean Art) – ราว 1,600–1,100 ปีก่อนคริสตกาล

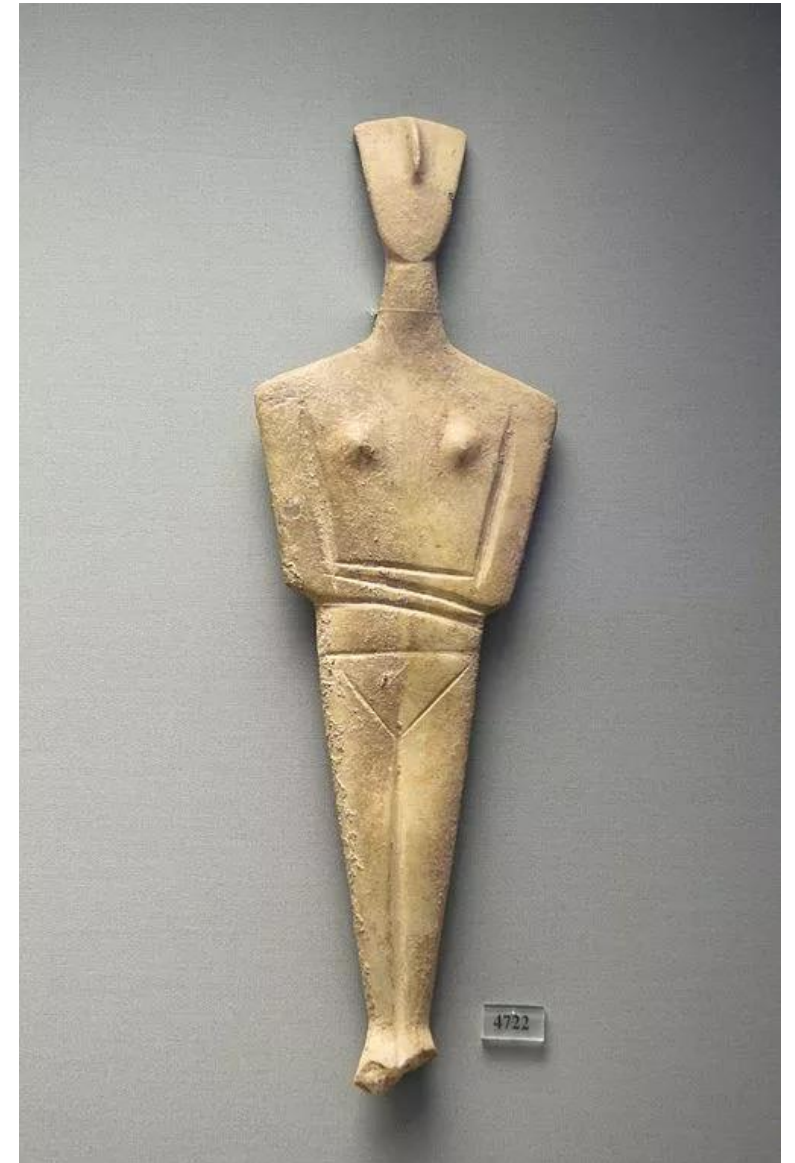
ศูนย์กลางอยู่ที่เกาะคริต แบ่งเป็น 3 ช่วงพัฒนาการ

ศิลปะไซคลาดิก (Cycladic Art) (ประมาณ 2500–1100 ก่อนคริสต์ศักราช)

กลุ่มหมู่เกาะไซคลาดิกมีชื่อเสียงจากรูปเคารพหินอ่อนขนาดเล็กที่มีรูปทรงเรียบง่าย มินิมอล และมีลักษณะนามธรรม ผลงานเหล่านี้มักถูกพบในสุสาน สะท้อนการปฏิบัติพิธีกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับความตาย

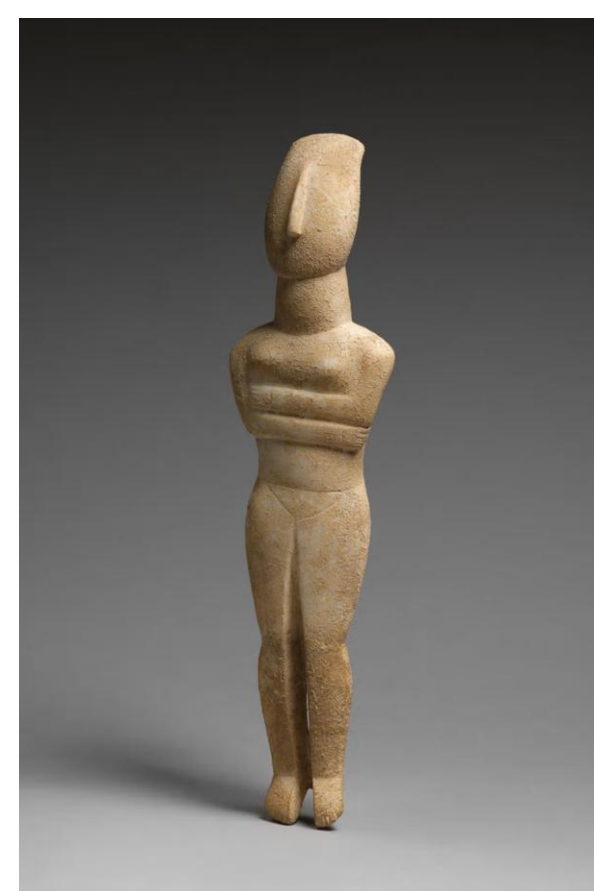
- ประติมากรรมจากหินอ่อนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เป็นรูปมนุษย์ในท่ายืนหรือนอน
- ตัวอย่างสำคัญ: รูปสตรีจาก Amorgos, Seated Harpist (คนเล่นพิณ)

รูปปั้นไซคลาดิกจากอามอร์กอสในพิพิธภัณฑ์โบราณคดีแห่งชาติที่กรุงเอเธนส์ ประมาณ 2500 ปีก่อนคริสตกาล

หมู่เกาะไซคลาเดส (มักเรียกว่าหมู่เกาะกรีก) เป็นกลุ่มเกาะทางตะวันออกเฉียงใต้ของกรีซแผ่นดินใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กันมากจนแทบมองไม่เห็นเกาะอื่นอย่างน้อยหนึ่งเกาะจากแต่ละเกาะ ความสามารถในการมองเห็นและสัญจรไปมาระหว่างเกาะต่างๆ ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมร่วมกันที่เติบโตขึ้นในหมู่เกาะเหล่านี้ในยุคสำริดตอนต้น (ประมาณ 3000 ปีก่อนคริสตกาล) ต่อมาอีกพันปี จนกระทั่งประมาณ 2000 ปีก่อนคริสตกาล ชุมชนเกษตรกรรมขนาดเล็กได้เติบโตเป็นเมืองใหญ่ที่มีอาคารหินสร้างขึ้นอย่างประณีต การถลุงโลหะกลายเป็นเรื่องธรรมดาและการค้าขายเจริญรุ่งเรืองไม่เพียงแต่ในแผ่นดินใหญ่ของกรีซเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเกาะครีตและชายฝั่งอานาโตเลีย (ปัจจุบันคือประเทศตุรกี)

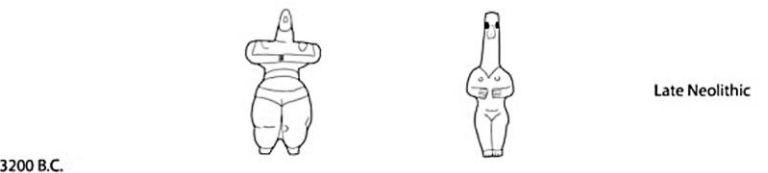
ยุคแรกที่มีหน้าอกและอวัยวะเพศ

วีนิัสแห่งวิลเลนดอร์ฟราว 24,000–22,000 ปีก่อน
คริสตกาล หินปูน สูง 11.1 ซม. พิพิชกันท์
ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ เวียดนาม

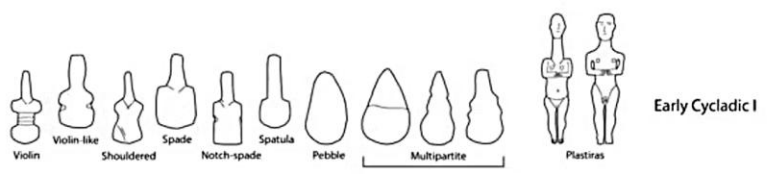

รูปปั้นผู้หญิงหินอ่อนราว 5300–3200 ปีก่อนคริสตกาล ยุค
หินใหม่ตอนปลาย ไชคลาติก 2 $2 \frac{15}{16} \times 5 \frac{15}{16}$ นิ้ว หินอ่อน
(7.4 × 15.1 ซม.)

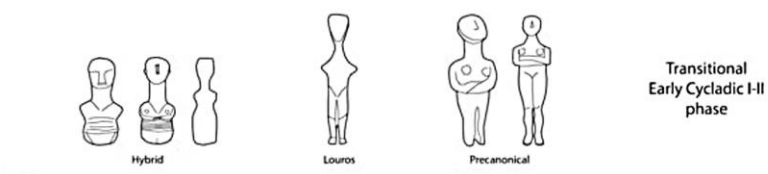
Late Neolithic

3200 B.C.

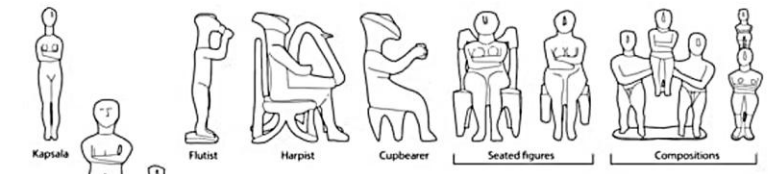
Early Cycladic I

2800 B.C.

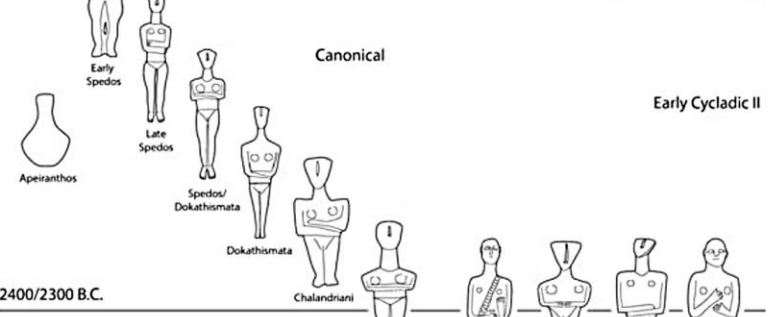

Transitional Early Cycladic I-II phase

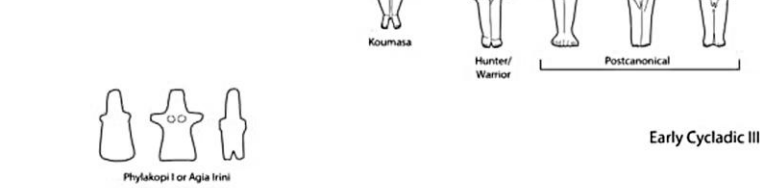
2700 B.C.

Early Cycladic II

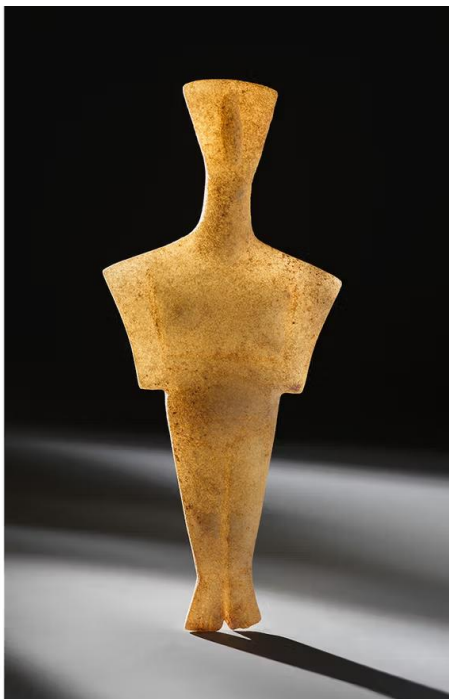

2400/2300 B.C.

Early Cycladic III

2000 B.C.

รูปปั้นผู้หญิงหินอ่อน
ประมาณ 2700–2400/2300
ปีก่อนคริสตกาล ยุคไซคลาดิกตอนต้น II

รูปปั้นผู้หญิงหินอ่อน ประมาณ 2500–2400/2300 ปีก่อน
คริสตกาล ยุคไซคลาดิกตอนต้น II

แผนภูมิลำดับเหตุการณ์ที่แสดงวิวัฒนาการของรูปร่างในสมัยไซคลาดิก

รูปปั้นไซคลาดิกบางชิ้นมีร่องรอยที่บ่งชี้ว่าครึ่งหนึ่งเคย
ถูกแกะสลักไว้ มีจำนวนมากที่เป็นที่รู้จัก แต่น่าเสียดายที่รูปปั้น
ส่วนใหญ่ถูกนำออกไปอย่างผิดกฎหมายจากแหล่งโบราณคดีที่ไม่
มีใครรู้จัก ซึ่งดูเหมือนจะเป็นหลักฐานการฝังศพ

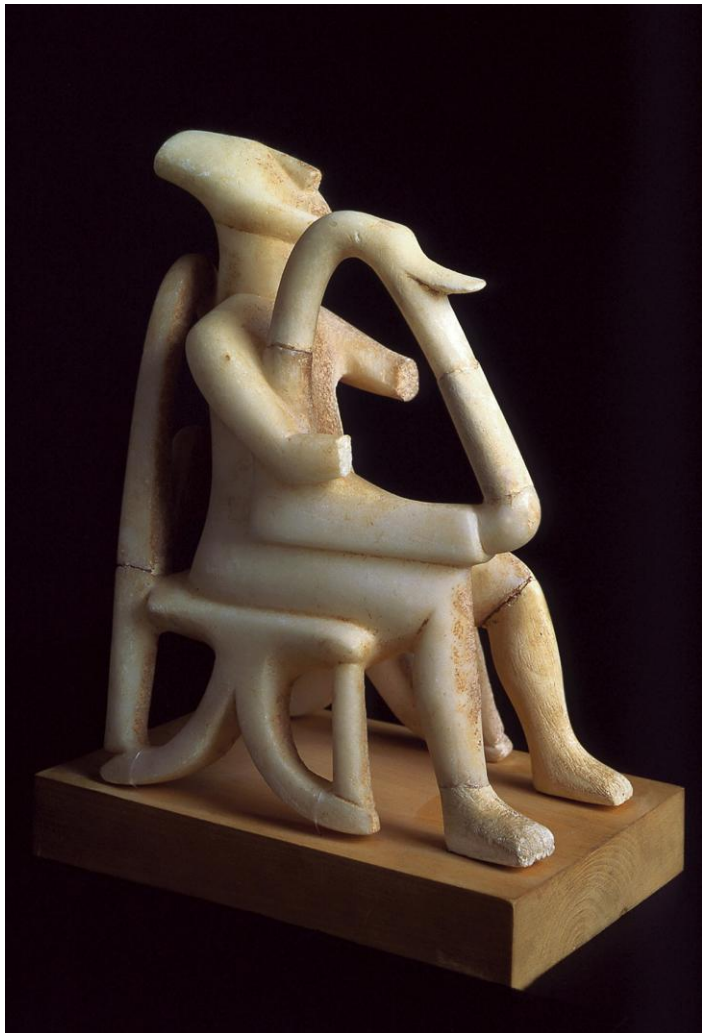
หลักฐานศิลปะยุคหินใหม่เกือบทั้งหมดในหมู่เกาะไซ
คลาดิสมาจากแหล่งโบราณคดีที่เมืองซาเลียกอส นอกชายฝั่งแอน
ติปารอส เครื่องปั้นดินเผาในยุคนี้มีลักษณะเหมือนกับ
เครื่องปั้นดินเผาจากแผ่นดินใหญ่ของกรีกและเกาะครีต รูปทรงที่มี
ลักษณะเฉพาะคือภาชนะบนแท่นสูงคล้ายกับที่พบในแผ่นดินใหญ่
ในช่วงปลายยุคหินใหม่

รูปปั้นรูปเคารพของชาวไซคลาดิกในพิพิธภัณฑ์โบราณคดีแห่งชาติเอเธนส์ในประเทศกรีซ

ประติมากรรมไซคลาดิก

นักเล่นพิณ" จากเมืองเครอส รูปปั้น
หินอ่อนรูปนักดนตรีนั่งเล่นพิณ
รูปทรงสามมิติซึ่งเป็นแบบฉบับของ
รูปปั้นนักดนตรีชายทั้งหมด

ถือเป็นผลงานชิ้นเอกยุคแรกของ
ประติมากรรมไซคลาดิก พบที่
เมืองเครอส และมีอายุย้อนไปถึงยุค
ไซคลาดิกตอนต้น (2800-2300 ปี
ก่อนคริสตกาล)

กลุ่มรูปปั้นสามชิ้นจากวัฒนธรรม Keros-Syros แบบ Spedos
ยุคแรก (ยุค Cycladic II ยุคแรก)

รูปปั้นดินอ่อนรูปผู้หญิงของชาวไซคลาดิก อาจมาจากอามอร์กอส พันธุ์โดกาทิสมาตา (ยุคไซคลาดิก II ตอนต้น 2800 – 2300 ปีก่อนคริสตกาล)

ประติมากรรมไซคลาดิก (Cycladic figurines) ในบริบทประวัติศาสตร์ศิลปะ

ประติมากรรมไซคลาดิกคือรูปเคารพหินอ่อนขนาดเล็กที่ผลิตบนหมู่เกาะไซคลาดิกในยุคบронซ์ต้น-กลาง (Early Bronze Age) โดยเฉพาะในช่วง **Early Cycladic I-III** (ประมาณ 3200-1100 ก่อนคริสต์ศักราช) ผลงานมีรูปทรงเรียบง่าย โครงร่างมินิมอล และมักพบในบริบทสุสานหรือแหล่งรวมกลุ่ม (deposits) ทางพิธีกรรมบนเกาะต่าง ๆ

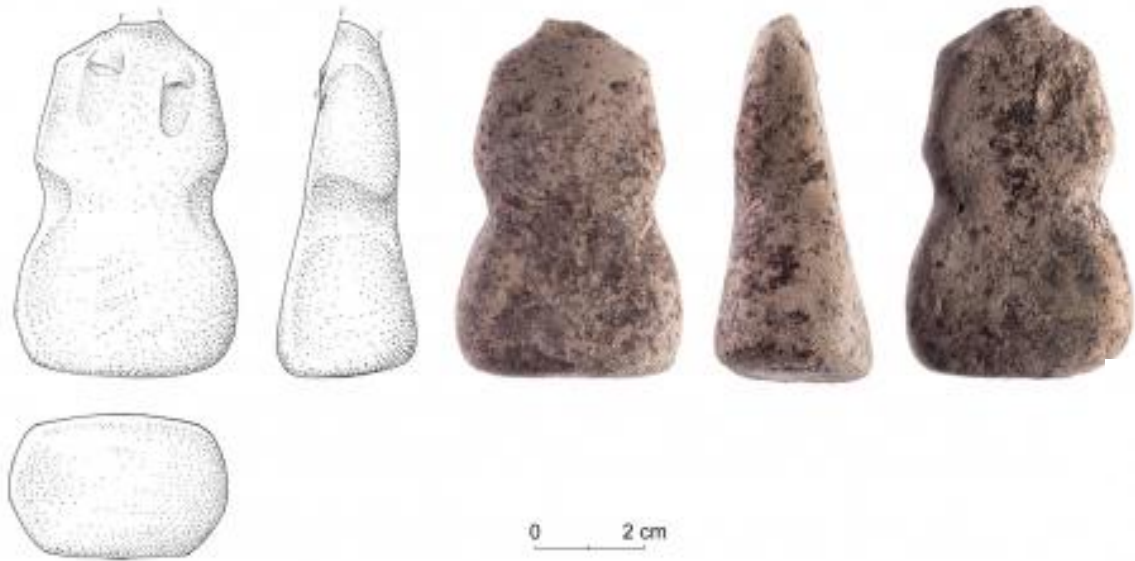
Folded-arm

Violin-shaped

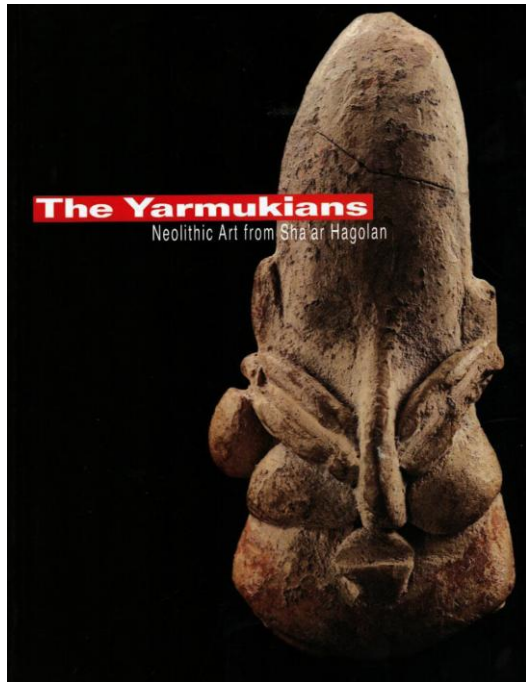
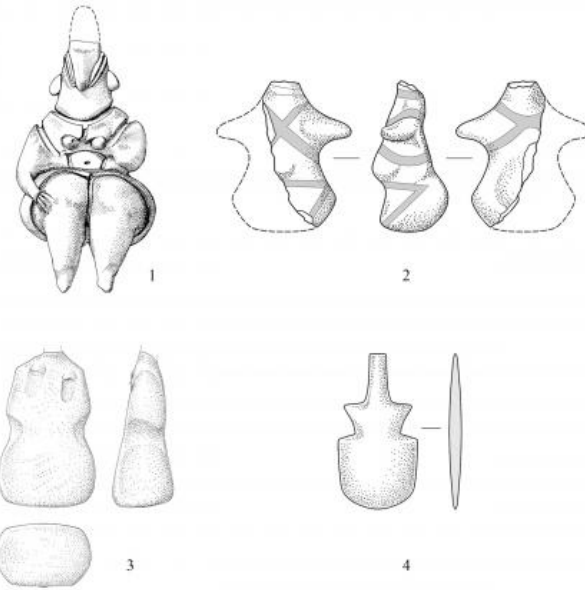
รูปแบบและประเภทหลัก

1. **Folded-arm (แขนพับทับอก)** — ประเภทที่คุ้นตาที่สุด ผู้หญิงยืนขาแนบ แขนพับแนบลำตัว/ท้อง นิยมในช่วง Early Cycladic II (ประมาณ 2700-2300 ปีก่อนคริสต์ศักราช). รูปทรงคงที่แต่มีความหลากหลายสไตลีย่อย (Spedos, Schola, Plastiras ฯลฯ)
2. **Violin-shaped / schematic bodies** — ช่วงเริ่มต้น (Grotta-Pelos) รูปร่างคล้ายไวโอลิน เรียบและแบนมาก (flat plane) โดยรายละเอียดกายวิภาคน้อยกว่าภายหลัง
3. **Naturalistic/Plastiras type** — แบบที่มีสัดส่วนเด่นชัดกว่า (เช่น ศีรษะรูปอัลมอนต์ มีรายละเอียดดอกและสะโพกมากขึ้น) ปรากฏในบางพื้นที่และช่วงเวลา

Violin-shaped / schematic bodies

แรงบันดาลใจ หรืออิทธิพลทางวัฒนธรรม

ชาอาร์ ฮาโกลันเป็นแหล่งโบราณคดียุคหินใหม่ ใกล้กับ kibbutz ชาอาร์ ฮาโกลันในอิสราเอล เป็น แหล่งโบราณคดีต้นแบบของวัฒนธรรมยาร์มูเกียน

Neolithic
6500 – 3200 B.C.

Early Cycladic I
3200 – 2800 B.C.

EC I/II
2800 – 2700 B.C.

Early Cycladic II
2700 – 2300 B.C.

Early Cycladic III
2300 – 2000 B.C.

วัสดุ เทคนิคการผลิต และการตกแต่ง

- วัสดุหลัก คือหินอ่อน (marble) — บางชิ้นใช้หินอ่อนคุณภาพสูงจากเกาะ Paros/Parian ซึ่งให้ผิวเนียนและเงางามเมขัดแล้ว
- กระบวนการแกะสลัก เริ่มจากตัดก้อนหินเป็นแผ่นคร่าว ๆ แล้วแกะด้วยเครื่องมือหินหรือโลหะ ต่อด้วยการขัดและถูด้วยทรายจนเรียบ (abrasion/polishing). มีหลักฐานว่าเคยมีการ ทาสี บางชิ้น (เช่น ตา ปาก ลวดลาย) ดังนั้นรูปที่เราเห็นเป็นสีขาวมักเป็นสภาพที่สีลอกหายไปแล้ว

ขนาด ข้อมูลเชิงสถิติ และการจัดวาง

- ขนาดแปรผันตั้งแต่ประมาณไม่กี่สิบเซนติเมตรจนถึงเล็กกว่า 10–20 เซนติเมตร งานส่วนใหญ่เป็นขนาดพกพาได้ — ทำให้การเคลื่อนย้าย/ฝากเป็นไปได้ง่าย
- การขุดค้นที่ควบคุมเผยว่ารูปปั้นไม่ได้อยู่ในสุสานของคนทั้งหมด แต่เป็นทรัพย์สินของเพียงส่วนน้อยของประชากร—บางคนมีหลายชิ้นและมีการซ่อมแซม ทำให้เชื่อว่าบางชิ้นมีคุณค่าทางสัญลักษณ์และถูกเก็บรักษาอย่างระมัดระวัง

ฟังก์ชันและความหมาย (แนวคิดความหลัก)

นักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์ศิลป์ให้การตีความหลากหลาย ได้แก่

- **วัตถุฝังศพ / เครื่องบูชา** — พบในหลุมศพและบริบทฝังศพ จึงถูกตีความว่าเป็นของประกอบพิธีศพหรือเป็นเพื่อนร่วมทางให้ผู้ตายในโลกหน้า [The Metropolitan Museum of Art](#)
- **สัญลักษณ์ทางสังคม/สถานะ** — ความจริงที่ว่ามีเพียงบางคนเป็นเจ้าของ และบางชิ้นถูกซ่อมแซม บ่อยครั้งว่าเป็นทรัพย์สินมีมูลค่าทางสังคมหรือครอบครัว [The Metropolitan Museum of Art](#)
- **รูปเทพหรือผู้หญิงแม่** — นักวิจารณ์บางคนเห็นเป็นเทพสตรีหรือสัญลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันชัดเจน—การตีความยังเปิดกว้าง

บริบทการค้นพบและการจัดเก็บ (archaeological context)

ประติมากรรมจำนวนมากถูกค้นพบในสุสานแบบฝังใต้ถ้ำหรือในแหล่งรวมของ Keros ซึ่งชี้ว่าการฝังรวมในบริบทพิธีกรรม (deposits) การค้นพบที่มีการขุดอย่างเป็นระบบช่วยให้รู้ว่าไม่ใช่ทุกคนจะได้รูปปั้น—มีความไม่สม่ำเสมอในการกระจาย

ศิลปะไมโนอัน (Minoan Art) ประมาณ 2800–1200 ก่อนคริสต์ศักราช

ศูนย์กลางที่เกาะครีต โดยเฉพาะพระราชวังใหญ่ เช่น Knossos สังคมไมโนอันโดดเด่นด้านการค้า การเดินเรือ และพิธีกรรมสาธารณะ ศิลปกรรมของยุคนี้เป็นการผสมระหว่างจิตรกรรมฝาผนังที่มีชีวิตชีวา ประติมากรรมขนาดเล็ก และเครื่องปั้นลวดลายทะเล

1. ยุคแรกเริ่ม (2,800–2,000 ปีก่อนคริสตกาล)

- ประติมากรรมขนาดเล็กจากหินอ่อน มักแกะสลักเป็นรูปผู้หญิง เน้นความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน
- ตัวอย่างสำคัญ: รูปสตรีหินอ่อน, เทพธิดา (Snake Goddess)

2. ยุคกลาง (2,000–1,550 ปีก่อนคริสตกาล)

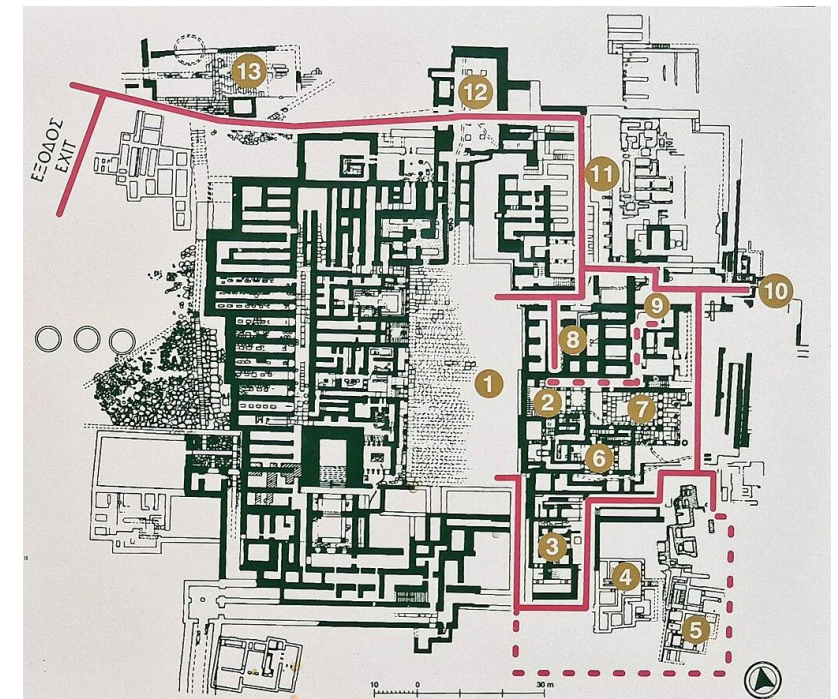
- เริ่มใช้เป็นหมุนในการปั้นภาชนะดินเผา
- มีการเขียนลวดลายลงบนเครื่องปั้น เช่น รูปสัตว์ทะเล

3. ยุคปลาย (1,500–1,200 ปีก่อนคริสตกาล)

- สถาปัตยกรรม: พระราชวังคนอสซุส (Knossos Palace) อาคาร 3 ชั้น เสาไม้กลม โคนเล็ก ปลายผาย ไม่พบวิหารหรือป้อมปราการแบบถาวร
- จิตรกรรม: ภาพเขียนเฟรสโก (Fresco) เช่น ภาพกายกรรมบนหลังวัว (Bull-leaping), ภาพเจ้าชายดอกกลีบลี (Lily Prince), ภาพปลาโลมาในห้องสรงน้ำ
- ประติมากรรมและเครื่องปั้น: แจกันลายปลาหมึกยักษ์ (Octopus Vase), แจกัน “Harvester”, “Beaked Jug” ฯลฯ

สถาปัตยกรรมพระราชวัง (Palatial architecture)

พระราชวังไมโนอัน (เช่น Knossos) ไม่ได้เน้นป้อมปราการ
หนัก แต่เป็นอาคารหลายชั้น มีลานกลาง ห้องสรงน้ำ ระบบ
ห้องเก็บของ และทางเดินเชื่อมต่อภายใน—แสดงการจัดพื้นที่
เชิงการบริหารและพิธีกรรมภายในสังคมศูนย์รวม

จิตรกรรมฝาผนัง (Fresco painting)

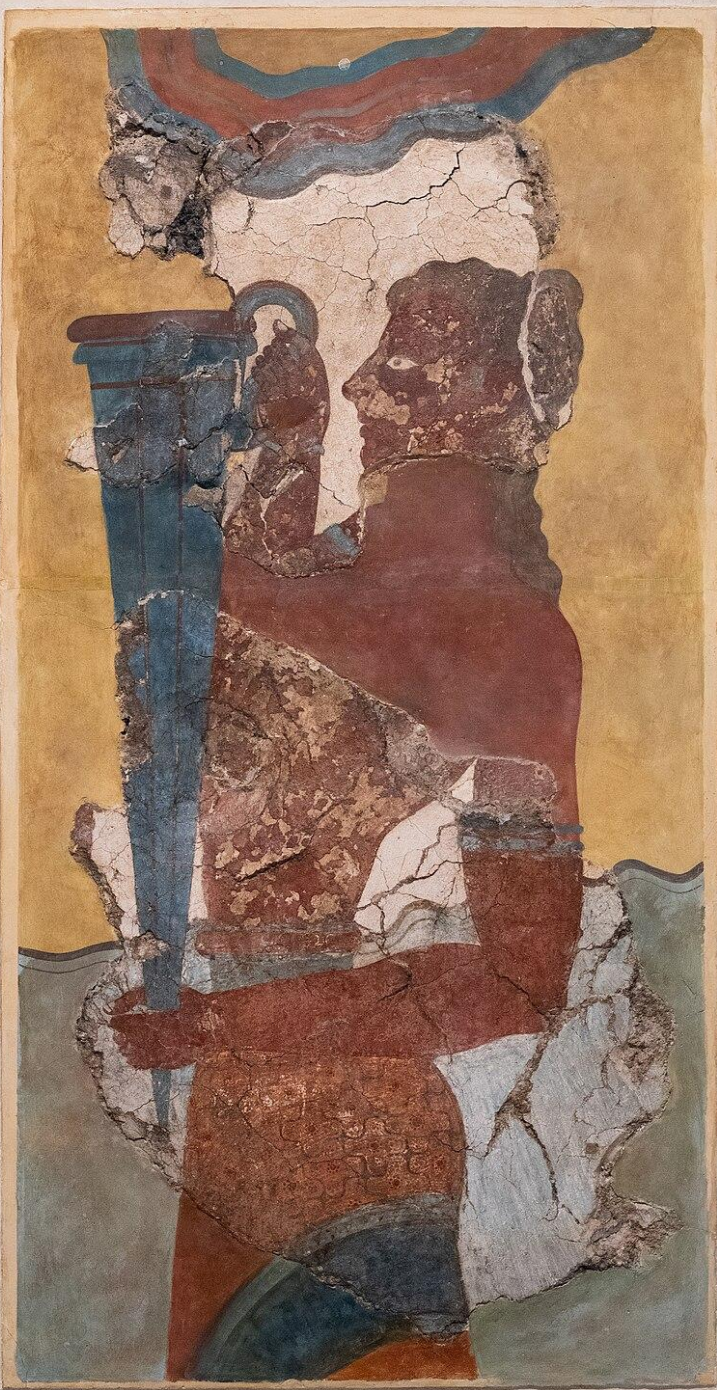
จิตรกรรมเฟรสโกของไมโนอันมีสีสันสดใสและเคลื่อนไหว มีหัวข้อที่เห็นบ่อยคือ ฉากธรรมชาติ (ปลา โลมา ดอกไม้) และกิจกรรมพิธีกรรม/กีฬา ที่โดดเด่นคือภาพ **Bull-Leaping** (การพลาดข้ามหลังวัว) ซึ่งมักตีความว่าเป็นพิธีกรรมหรือลีลาทางพิธีที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความกล้าหาญและการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ภาพเฟรสโกจาก Knossos และ Akrotiri ถือเป็นตัวอย่างสำคัญที่แสดงสุนทรียภาพและเทคนิคการลงสีแบบเฟรสโก

ประติมากรรมขนาดเล็กและรูปเคารพ

ประติมากรรมขนาดเล็กที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ Snake Goddess (เทพธิดา) — รูปปั้นจากฟาอียันซ์หรือดินเผาที่พบนิยมใน Knossos ซึ่งมีลักษณะหน้าอกเปลือย สวมกระโปรงพอง และถืองูสองตัว อธิบายได้หลากหลายทั้งเป็นเทพผู้หญิง หรือนางบูชาที่เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์และการคุ้มครองสัตว์ป่า—แต่ยังไม่มีคำอธิบายแน่ชัดเพราะข้อจำกัดของแหล่งข้อมูลลายลักษณ์

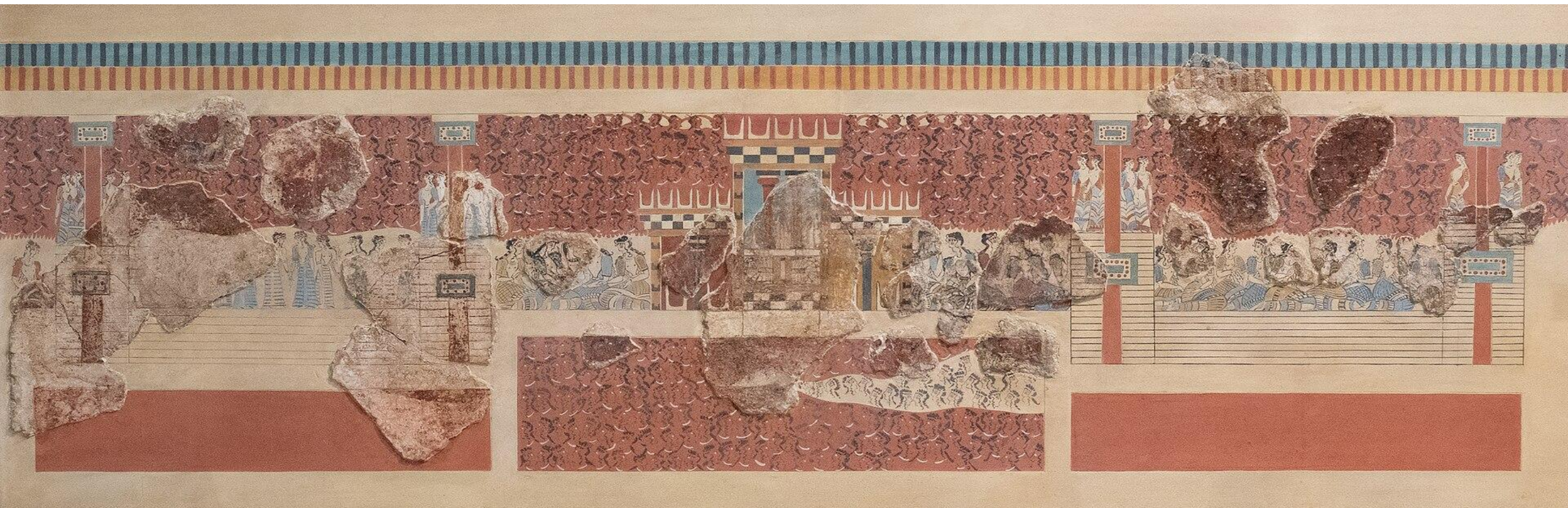

คนถือถ้วย

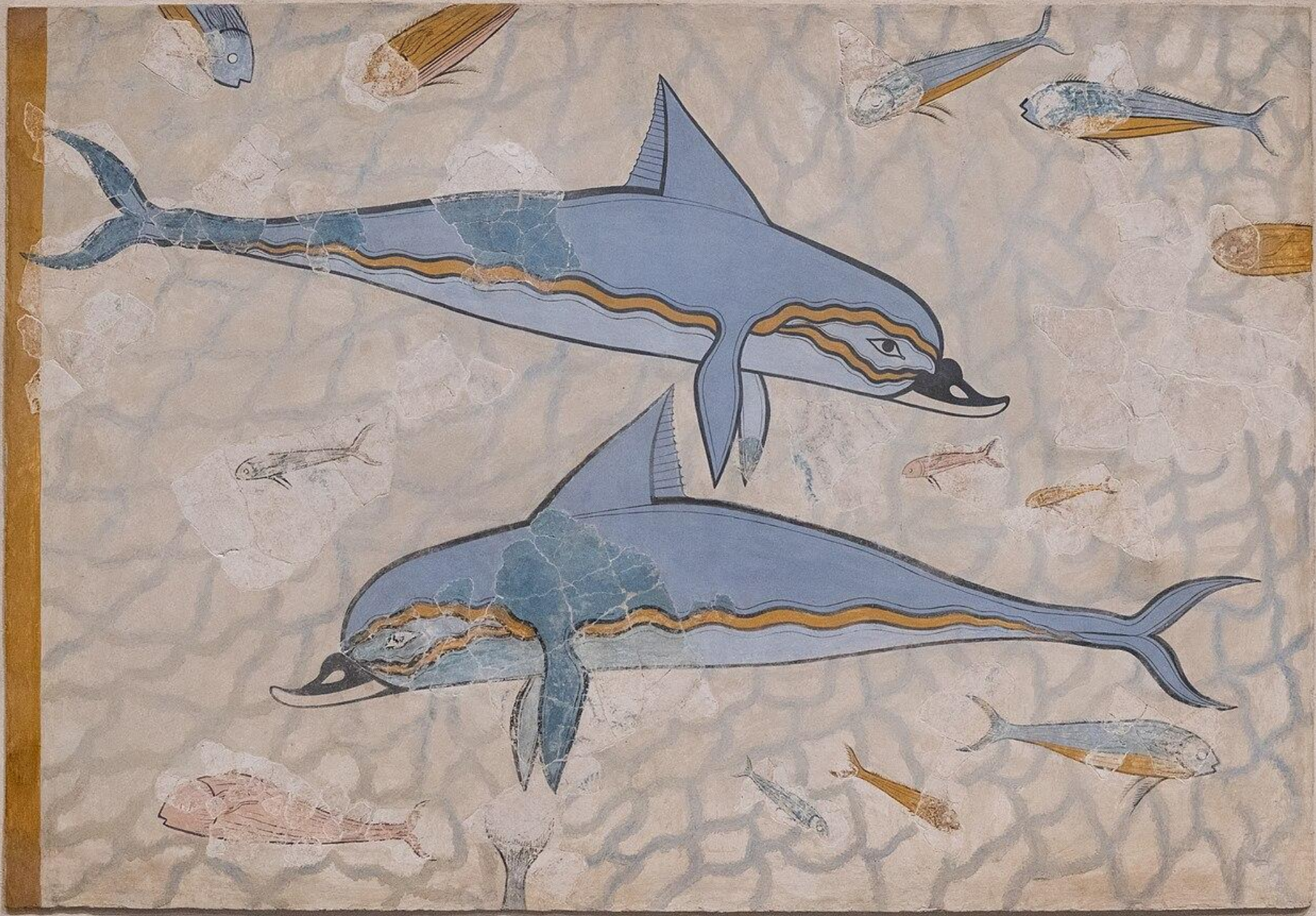
การแห่ชบวน?

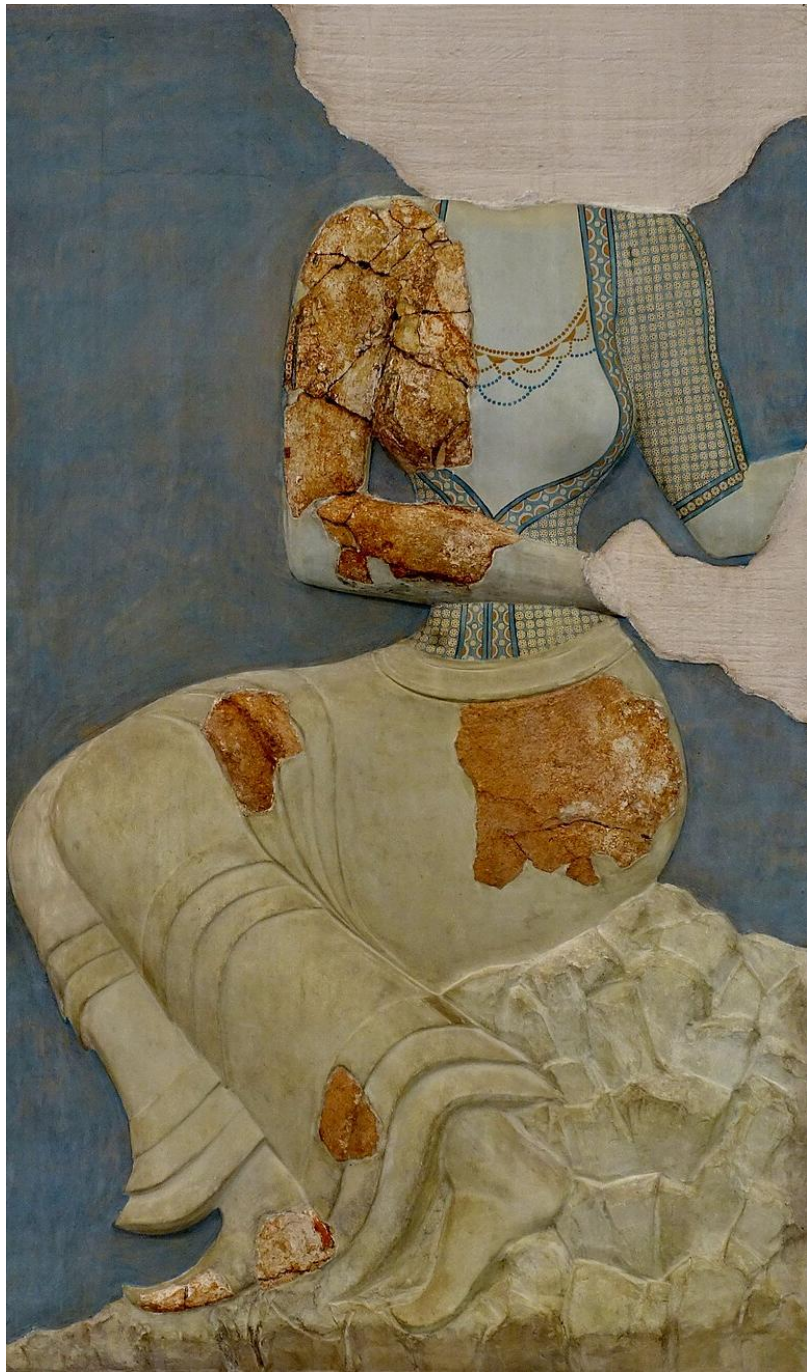

ศิลปะไมซีเนียน (Mycenaean Art) ประมาณ 1600–1100 ก่อนคริสต์ศักราช

กลุ่มชาวเอเคียน (Achaean) หรือไมซีเนียน ได้รับอิทธิพลจากศิลปะครีต ต่อมาารุกรานและครอบครองครีต (ประมาณ 1,300–1,250 ปีก่อนคริสตกาล) เกิดการรวมศูนย์อำนาจโดยชนชั้นนักรบและผู้ปกครอง มีการสร้างป้อมปราการ กำแพงหินหนา (cyclopean walls) และสุสาน โถลอสขนาดใหญ่ งานทองคำประดับอื่น ๆ แสดงถึงสถานะและอำนาจ

ลักษณะเด่น

1. สถาปัตยกรรม

- มีกำแพงหินหนา แข็งแรง เรียกว่า *Cyclopean walls*
- ประตูสิงโต (Lion Gate) – เหนือกรอบประตูมีสิงห์คู่สลักหิน
- สุสานโธลอส (Tholos Tomb) เช่น “Treasury of Atreus” มีทางเดิน (Dromos) นำเข้าสู่โถงโคม

2. ประติมากรรมและงานศิลป์

- หน้ากากทองของกษัตริย์อากาเมมนอน (Agamemnon's Mask)
- ถ้วยทองวาฟีโอ (Vaphio Cup) และ ถ้วยทองเนสตอร์ (Cup of Nestor) ทำด้วยเทคนิคคูนลาย (Repoussé)
- เครื่องประดับทอง หอกสำริดลงยาลายสิงโต
- ประติมากรรมรูปหัววัวและหัวสิงโตจากเงินและทอง

3. งานแกะสลักงาช้าง

- “Three Deities” (ยาย–แม่–ลูก)

ลักษณะเชิงสัญลักษณ์ และเรื่องราวหลัก

ศิลปะอียิปต์สะท้อนโลกทัศน์ของสังคมที่เน้นทั้งธรรมชาติ (ทะเล สัตว์) และอำนาจสถาบัน (พระราชวัง สุสาน) เรื่องราวที่พบบ่อยได้แก่

- **ทะเลและสิ่งมีชีวิตทางทะเล** — เช่น ลายปลาหมึกบนแจกัน (Octopus Vase) ในไมโนอัน แสดงถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับท้องทะเล
- **วัวและพฤติกรรมพิธีกรรม** — เช่น ภาพกายกรรมบนหลังวัว (bull-leaping) ที่แสดงพิธีกรรมหรือกิจกรรมทางพิธี
- **ภาพสัญลักษณ์แห่งอำนาจ** — ราวกับหน้ากากทอง และถ้วยทองคำ ศิลปะของไมซีเนียน แสดงฐานะและความมั่งคั่ง
- **รูปมนุษย์แบบนามธรรมกับรูปธรรม** — จากรูปสตรีไซคลาดิคที่เรียบง่ายไปสู่รูปสตรีหรือเทพธิดาของไมโนอันที่มีการแต่งกายและท่าทางที่บอบบิริบททางพิธี

วัสดุ เทคนิค และนวัตกรรม

ศิลปินอียิปต์พัฒนาเทคนิคหลากหลายที่สะท้อนการแลกเปลี่ยน
ความรู้และทรัพยากร

- เฟรสโก (fresco) ในการเขียนฝาผนังที่คงความสดของสี
เช่น ภาพปลาโลมาและฉากชีวิตประจำวัน
- เครื่องปั้นดินเผาและการใช้แป้นหมุน — ทำให้เกิดแจกัน
ที่มีลวดลายซับซ้อน
- เทคนิคคูนทอง (repoussé) และลงยา (enamel) — เห็นได้
ในถ้วยทองและเครื่องประดับไมซีเนียน
- การก่อโครงสร้างแบบ corbelled arch และโถลอส
(tholos) — รูปแบบสถาปัตยกรรมสุสานที่มีความ
แข็งแรงและยิ่งใหญ่
- การใช้หินอ่อน กระจก เงิน ทอง และดินเผา — วัสดุ
สะท้อนสถานะและความพร้อมทางเศรษฐกิจ

ความเปลี่ยนแปลงเชิงสถาปัตยกรรมและการจัดพื้นที่

- ในไมโนอัน พระราชวัง (เช่น Knossos) ไม่เน้นป้อมปราการหนัก แต่เป็นศูนย์กลางการจัดการ เศรษฐกิจ และพิธีกรรม มีห้องสรงน้ำ ลานกลาง และห้องทำงานเป็นระบบ
- ในไมซีเนียน มีการสร้างกำแพงหนา ประตูสิงห์ และสุสานโดมซึ่งสะท้อนการเน้นความมั่นคงและพิธีศพของชนชั้นนำ

ความสัมพันธ์เชิงวิวัฒนาการกับศิลปะกรีกต่อมา

ศิลปะอียิปต์เป็นรากฐานสำคัญของศิลปะกรีก

- แบบจำลองรูปมนุษย์และสัดส่วนจากไซคลาดิกและไมโนอัน มีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปมนุษย์ในศิลปะกรีกยุคหลัง
- เรื่องราวการใช้สัญลักษณ์สัตว์และลวดลายเรขาคณิต ได้ถูกดัดแปลงและวิวัฒน์เป็นลายประดับในสมัยเกออมเทตริก (Geometric) และอาร์คาอิก (Archaic) ของกรีก
- สถาปัตยกรรมของพระราชวังและอาคารศักดิ์สิทธิ์วางรากฐานแนวคิดการจัดพื้นที่สาธารณะและพิธีกรรมของกรีก

ผลพวงทางประวัติศาสตร์และมรดกทางความคิด

การค้นพบและการขุดค้นแหล่งสำคัญเช่น Knossos, Mycenae, Tiryns, Akrotiri (Thera) ในยุคปลายศตวรรษที่ 19–20 ได้เปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับยุคก่อนกรีกและตำนานที่ต่อ ยอด เช่น ตำนานคิงมิโนสและมิโนทอร์ (Minotaur) ซึ่งเป็นการผสมระหว่างประวัติศาสตร์และตำนาน ศิลปะอียิปต์จึงไม่เพียงเป็นผลงานตกแต่ง แต่เป็นบันทึกของระบบสังคม เศรษฐกิจ และความเชื่อของสังคมเมดิเตอร์เรเนียนยุคแรก

สรุป

ศิลปะอียิปต์สะท้อนความรุ่งเรืองของอารยธรรมในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนก่อนยุคกรีกโบราณ โดย ไมโนอัน แสดงถึงสังคมที่รุ่งเรืองทางการค้า ศิลปกรรมเน้นความงดงามและชีวิตประจำวัน ส่วน ไมซีเนียน เน้นความแข็งแรงทางทหาร การสร้างป้อมปราการและสุสานใหญ่โต พร้อมงานทองคำที่แสดงอำนาจและสถานะ ทั้งสองวัฒนธรรมปูรากฐานให้กับศิลปะกรีกโบราณในเวลาต่อมา

ข้อสรุปเชิงวิเคราะห์

เมื่อมองศิลปะอียิปต์ในมิติประวัติศาสตร์ศิลปะ เราจะเห็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องทั้งในด้านรูปแบบ เทคนิค และบริบทสังคม จากผลงานไซคลาดิกที่เรียบง่ายเป็นสัญลักษณ์ไปสู่ศิลปะแบบไมโนอันที่เน้นพิธีกรรมและชีวิตประจำวัน และสุดท้ายสู่ไมซีเนียนที่แสดงความเป็นชนชั้นนำและอำนาจ การศึกษาศิลปะอียิปต์จึงเป็นกุญแจสำคัญในการทำความเข้าใจรากฐานของศิลปะกรีกและการเปลี่ยนผ่านทางวัฒนธรรมในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน